

MATÈRIA D'ART

LA CIÈNCIA EN L'ESTUDI I LA CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI

Monogràfic coordinat per Clodoaldo Roldán i Fernando Sapiña

FA 35.000 ANYS UNA PERSONA AGAFA UN TROS DE MARFIL I TALLA UN MAMUT, QUE ACABA EN L'INTERIOR D'UNA COVA. AL JUNY DEL 2006 ES TROBA AQUESTA PEÇA, L'OBRA D'ART FIGURATIVA COMPLETA MÉS ANTIGA DE LA HISTÒRIA. QUÈ HAURIA SUCCEÏT SI LA FIGURA S'HAGUERA TALLAT EN FUSTA? LA FIGURA NO HAURIA ARRIBAT FINS A NOSALTRES: LA FUSTA NO HAURIA AGUANTAT EL PAS DEL TEMPS. UNS MILERS D'ANYS DESPRÉS, UNA PERSONA ES DISPOSA A APLICAR UNA PINTURA SOBRE LES PARETS D'UNA COVA, IL·LUMINADES AMB TORXES. HA ESTUDIAT LES FIGURES QUE ALTRES PERSONES, SEGLES ARRERE, HAVIEN PINTAT EN AQUELLES PARETS I HA DECIDIT ON I COM FER LA SEUA APORTACIÓ. LES NOVES IMATGES TINDRAN EL MATEIX ESTIL QUE LES ANTERIORS. PINTARÀ ALGUNS ANIMALS, ALGUNES MANS, ALGUNS SÍMBOLS?

EN EL SEGLE XV, EN UN TALLER DE MANISES, UN ARTESÀ ENCÉN UN FORN PER COURE UNES PECES DE CERÀMICA DE REFLEX METÀL·LIC. MENTRESTANT, EN UNA ALTRA ZONA DEL TALLER, UN ALTRE ARTESÀ FA PROVES AMB UN NOU PIGMENT BLAU QUE LI HAN PROPORCIONAT. A UNS MILERS DE QUILÒMETRES D'ALLÍ, EN EL QUE AVUI ÉS ALEMANYA, UN ARTESÀ S'APLICA EN LA PREPARACIÓ D'UNS VIDRES ACOLORITS DE GROC, DE GROC DE PLATA, QUE S'EMPRARAN EN EL VITRALL DE L'ESGLÉSIA DE SANT LLORENÇ DE NUREMBERG. I A VALÈNCIA, A FINAL DEL MATEIX SEGLE, PAOLO DA SANT LEOCADIO ESTÀ ACABANT ELS FRESCOS DEL SOSTRE DE LA CATEDRAL QUE LI HA ENCARREGAT RODERIC DE BORJA. AVUI, ELS TURISTES PODEN GAUDIR AMB LA VISIÓ DEL CEL IMAGINAT PER UN ARTISTA MELÒMAN: UNS ÀNGELS QUE TOQUEN INSTRUMENTS RENAIXENTISTES SOBRE UN CEL BLAU INTENS EN QUÈ PAREIXEN CASCAVELLEJAR UNES ESTRELLES DAURADES.

VERMEER, EN EL SEGLE XVII, EMPRAVA NOMÉS UNS DEU PIGMENTS DE MANERA SISTEMÀTICA. ELS IMPRESSIONISTES, GRÀCIES AL DESENVOLUPAMENT DE LA QUÍMICA, EN DISPOSAREN DE MOLTS MÉS, ENCARA QUE NO SENSE RISCOS. EL GROC DE CROM EMPRAT PER VAN GOGH EN «ELS GIRA-SOLS», QUE DEGUÉ SER TAN BRILLANT ACABAT DE PINTAR, S'HA DEGRADAT I, AVUI, PROPORCIONA UN COLOR OCRE BRUT QUE ALGUNS CONSIDEREN MOLT ATRACTIU, ENCARA QUE NO REPRESENTA LA INTENCIÓ ORIGINAL DEL PINTOR.

MARFIL, FUSTA, PIGMENTS APLICATS A LA PEDRA, A LA CERÀMICA, AL VIDRE, A UNA TELA, EN UN FRESC; FERRO, MANGANÈS, CROM, OR, PLATA, COURE; MATERIALS DE L'ART: MATÈRIA D'ART...

Clodoaldo Roldán. Departament de Física Aplicada i Electromagnetisme i Institut de Ciència dels Materials, Universitat de València.

Fernando Sapiña. Departament de Química Inorgànica i Institut de Ciència dels Materials, Universitat de València.

MÈTODE obre aquest número dedicat a la restauració artística amb una reinterpretació dels àngels renaixentistes de la catedral de València de Paolo da San Leocadio, a càrrec de l'artista Rafael Armengol (Benimodo, 1940). La pintura (*Àngel de San Leocadio*, 2008. Oli sobre llenç, 95 x 69 cm.) reflecteix l'abans i el després de la restauració per mitjà de les bandes que el pintor ha incorporat a l'obra. Armengol, un dels artistes valencians més representatius dels últims anys i un dels punts de referència de l'art figuratiu, ha realitzat interpretacions d'altres clàssics com Boticelli, Joan de Joanes o Piero della Francesca.

La restauració de la bòveda renaixentista, una de les més importants dels últims anys, serveix a més com a línia conductora per a aquest monogràfic, que compta com a separadors amb les pàgines del llibre de signatures que Carmen Pérez va deixar durant la restauració, on els visitants van expressar l'admiració i enlluernament que sentien en veure recuperada una obra d'art tan impressionant. Entre aquestes pàgines trobem també un dibuix inèdit del ja desaparegut pintor Antonio Alegre Cremades.

